

Japans Deel 6

Penseelschilderen

Annemie van de Ven
Sumi-e schilder

Afb. 1

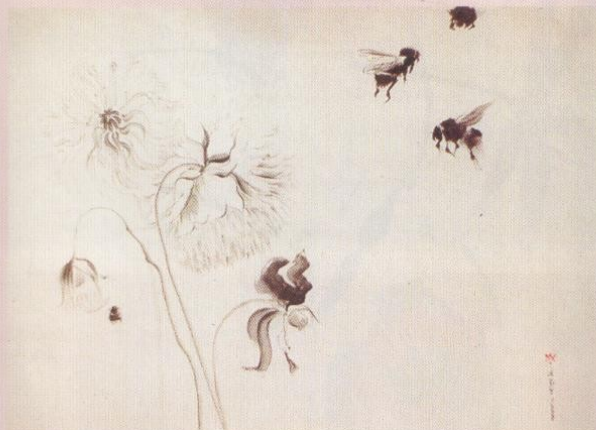
Les 5: insecten

(Afb. 1) Insecten zijn in de Oosterse schilderkunst zelden een onderwerp op zich, maar dienen eerder om een schilderij "af" te maken of wat humor in het schilderij te brengen. De compositie wordt er wat levendiger door. De plant waar het insect naar toe gaat blijft het belangrijkste, de insect is versiering.

(Afb. 2) In Japan zijn insecten weer belangrijker dan in China. Planten, vooral de bamboe, vogels en paarden worden als belangrijker beschouwd.

Afb. 2

Afb. 3

De hommelt (Afb. 3 en 4)

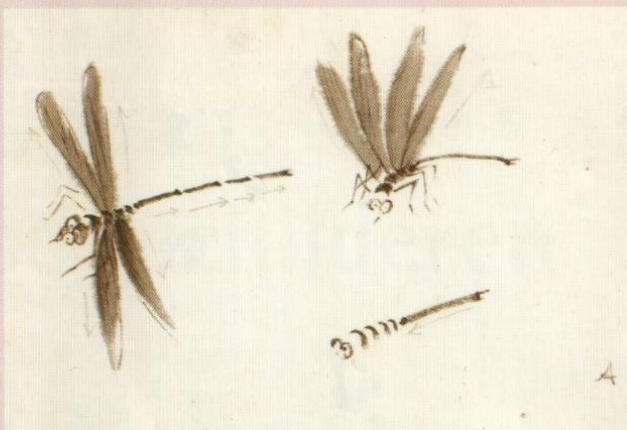
Voor de hommelt begint u met heel zwarte inkt bij de ogen. Daarna het lijf. Hiervoor begint u met grijs opzetten, daarna bouwt u het lijf verder in verschillende segmenten. Later schildert u de vleugels met een scherp penseel. Tot slot voegt u de poten toe. Natuurlijk kunt u het ook eens in kleur proberen door wat geel op het lijf toe te voegen.

Afb. 4

De waterjuffer (Afb. 5)

Hierbij begint u ook bij de kop, neem weer een marterharen penseel. Schilder vervolgens de nek en het borststuk zonder het penseel van het papier te halen. Ga verder met het lijf. Dat wordt geschilderd met een stop / startstreek, zoals u gebruikt voor een bamboestengel. Laat het laatste segment spits toelopen en dat schildert u in omgekeerde richting.

Afb. 5

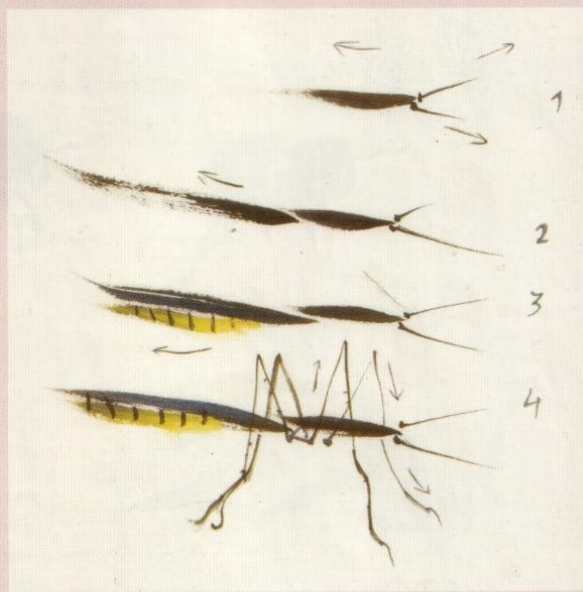

Afb. 6

(Afb. 6) Schilder de poten met een lichte maar vaste streek, waarbij u voor de geledingen steeds even een stukje teruggaat. De meeste insecten hebben zes poten, waarvan één paar vaak wat groter is dan de andere. Voeg de voelspriet toe. Schilder de vleugels met een droog penseel of juist nat met in ieder geval heel lichte inkt; begin bij het lijf en trek het penseel naar boven en zijwaarts, zodat u een onregelmatige rand krijgt. U kunt ook wat zwarte streepjes op de uiteinden van de vleugels zetten. (Afb. 7 en 8)

Afb. 7

Afb. 8

Afb. 9

Vlinders (Afb. 9)

Hierbij begint u wederom met ogen en voelsprietten, daarna het lijf. Dit gaat het best met vette, zwarte inkt en de punt van het penseel. Dan spoelt u het penseel, doopt het in lichte inkt en laat het even drogen. Daarna de punt in zwart en u maakt dan met het penseel een halve draai waarbij de basis van het penseel bij het lijf is. U laat de haren voornamelijk vlak op het papier. De twee kleinere vleugels eronder: de punt van het penseel naar het lijf laten wijzen en schuin wegduwen. Zoals ik hier laat zien, kunt u dit ook in kleur uitvoeren, zoals trouwens alle onderwerpen die ik behandeld heb.

Annemie van de Ven,
curriculum / workshops in eigen atelier.
Japans penseelschilderen (Sumi-e) of aquarel.

Adres: De Steenmarter 5 (garagepad Fluwijnstraat),
 5622 NJ Eindhoven. Tel. 040-2453064.
<http://annemie.cjb.net>